

**GEDRUKT VAN 1982 TOT 2014 - DIGITAAL VANAF 2015
VERSCHIJNT IN JANUARI, APRIL, AUGUSTUS EN OKTOBER
JAARGANG 39 - NUMMER 3-4 VAN 2020**

INHOUD

Voorwoord	p. 2
Waar vindt u ons? Website - Uit in Vlaanderen - Facebook	p. 2
Geleide bezoeken	p. 3
Brieven en briefkaarten als bron voor stamboomonderzoek	p. 6
Documentatiecentrum Familiekunde Gent	p. 21
Culturele partners	p. 22

www.familiekunde-gent.be

ISSN 0771-7601

Verantwoordelijke uitgever: Félix Waldack

VOORWOORD

Op vrijdag 13 maart om 24 uur viel het sociale leven helemaal stil. Het was niet door het begin van een wereldoorlog of het ineensstorten van de beurs, maar wel door het uitbreken van het Corona virus of Covid-19. Alle activiteiten van talrijke culturele verenigingen werden afgelast. Voor Familiekunde Gent betekende dit het annuleren van drie unieke lezingen. Voor de eerste in de reeks, over de artistieke familie Van Eyck, waren circa 150 personen ingeschreven ...

Gelukkig bleef het Bestuur niet bij de pakken zitten, maar spitste zich toe op het intensief digitaliseren van diverse familiedocumenten en het inventariseren van de talrijke aanwinsten van boeken en tijdschriften. Familiekunde Gent zal evenwel haar recente realisaties niet kunnen presenteren ... aangezien de Cultuurmarkt op de Kouter te Gent, voorzien op zaterdag 19 september, geannuleerd is!

Wat kunnen wij U in deze moeilijke tijden nog aanbieden in het najaar van 2020? Wij kozen voor twee activiteiten in "open lucht", met name twee geleide bezoeken aan begraafplaatsen. Vanaf oktober is terug op iedere woensdagnamiddag een bezoek mogelijk aan ons documentatiecentrum, evenwel op afspraak.

Namens het ganse Bestuur wens ik U een goede gezondheid, en hopelijk tot binnenkort,

Félix Waldack,
voorzitter

WAAR VINDT U ONS ?

Naast de website www.familiekunde-gent.be, vindt u onze activiteiten ook op:

UIT IN VLAANDEREN

FACEBOOK via groep Familiekunde Gent

GELEID BEZOEK
"De begraafplaats van Destelbergen"

Maandag 12 oktober 2020 (14u)
samenkomst: Sint-Pietershofstraat te Destelbergen

onder leiding van Pascal Dobbelaere, webmaster Familiekunde Gent

Bereikbaar met het openbaar vervoer:

buslijn 34 (Sint-Martens-Leerne - Gent - Wetteren) = halte 'Reinaertweg'

buslijn 35 (De Pinte - Gent - Lokeren) = halte 'Kerk'

buslijn 36 (Sint-Martens-Leerne - Gent - Zele) = halte 'Sint-Pietershofstraat'

De begraafplaats van Destelbergen ligt 500 m ten noordoosten van de Onze-Lieve-Vrouw-ter-Sneeuwkerk aan de Sint-Pietershofstraat (zijstraat van de Dendermondesteenweg).

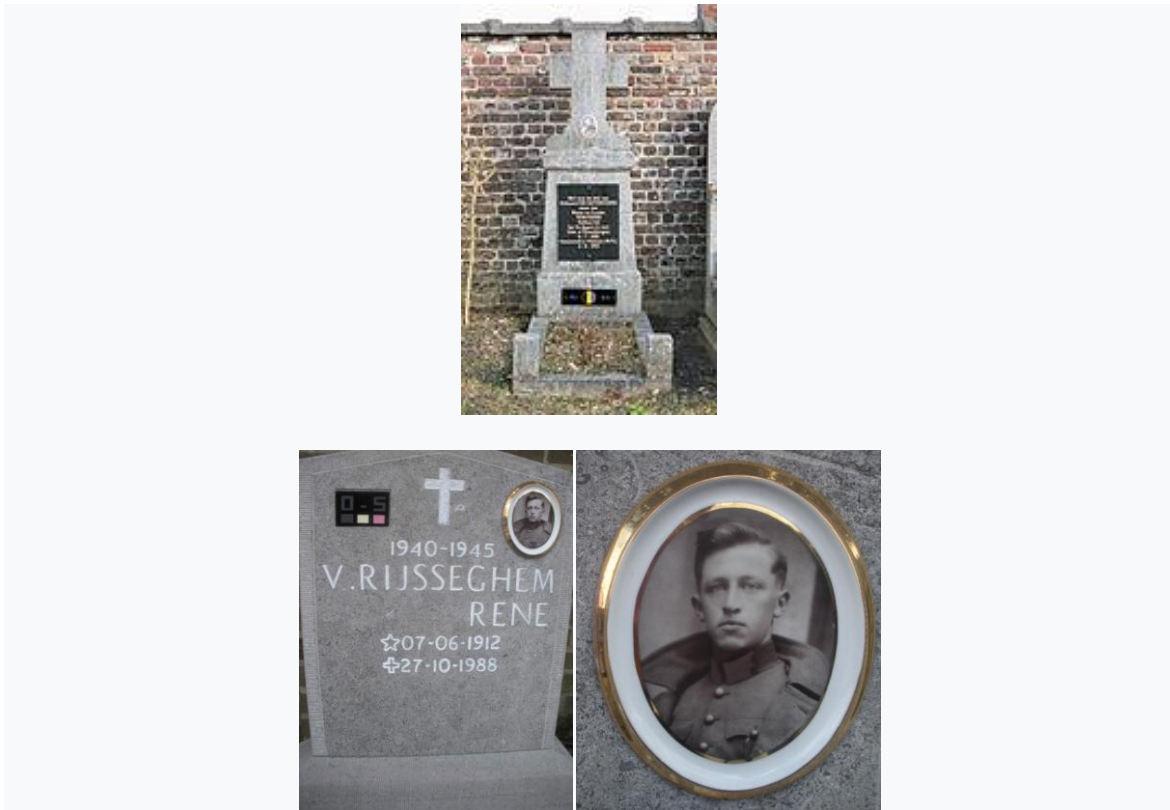

Wilfried Waldack, zaakvoerder schoenenwinkel

Centraal op de begraafplaats liggen tientallen graven van oud-strijders uit de beide wereldoorlogen.

Op de begraafplaats ligt 1 gesneuvelde soldaat uit de Eerste Wereldoorlog. Het graf is van *Edmond De Kuysscher* die sneuvelde in Vinkem op 5 augustus 1918.

Twee plaatsen verder ligt het graf van 1 slachtoffer uit de Tweede Wereldoorlog. Het graf is van *Julius Lega* die op 30 mei 1940 sneuvelde in Middelkerke.

Twee van de talrijke Belgische oorlogsgraven

Op de begraafplaats ligt het graf van een niet geïdentificeerd slachtoffer uit de Tweede Wereldoorlog. Het gaat om een militair van het Gemeenbest van Naties en hij zou gesneuveld zijn op de 7 of 8 september 1944. Zijn graf wordt onderhouden door de Commonwealth War Graves Commission en is er geregistreerd onder Destelbergen Communal Cemetery.

Brits oorlogsgraf

Pascal Dobbelaere, grafisch ontwerper en fotograaf, is verwant met verscheidene notabele families uit Destelbergen, waaronder de burgemeester Alphonse Williame (1903-1989). Hij zal u vergasten met boeiende familieverhalen ... van gewone lieden en kasteelbewoners.

GELEID BEZOEK
"De begraafplaats van Sint-Denijs-Westrem"

Maandag 14 december 2020 (14u)
samenkomst: Kerkdreef 3 te Sint-Denijs-Westrem

onder leiding van Félix Waldack, voorzitter Familiekunde Gent

De neogotische kerk, gebouwd door architect M.J. Wolters, werd gebouwd ter vervanging van het in 1845 gesloopte romaanse kerkje uit de 12de eeuw. De vergroting van de sacristie gebeurde in 1898 en herstellingswerken volgden in 1909. Uiteindelijk was er de restauratie van de toren en westgevel in 1921, na de beschadigd in 1918.

Bereikbaar met het openbaar vervoer:

buslijn 34 (Sint-Martens-Leerne - Gent - Wetteren) = halte 'Loofblommestraat'

buslijn 35 (De Pinte - Gent - Lokeren) = halte 'Loofblommestraat'

buslijn 76 (De Pinte - Gent - Wachtebeke) = halte 'Dorp'

buslijn 77 (Deinze - Gent - Beervelde) = halte 'Dorp'

buslijn 78 (Zevergem - Gent - Lokeren) = halte 'Dorp'

Het uitgestrekte kerkhof rond de Sint-Dionysiuskerk in Sint-Denijs-Westrem (Gent) wordt aan de straatzijde afgezet door een sierlijk smeedijzeren hek aan gietijzeren zuilen. Opvallende grafmonumenten op het kerkhof zijn de neogotische kapel met calvariegroep van de familie Van Den Bossche-D'Hondt Clifford, het neogotische graf van beeldhouwer Leo Blanchaert (1799-1881), het graf van kunstschilder Octaaf Soudan (1872-1947), de graven van de families de Giey, de Hemptinne en Morel de Boucle-Saint Denis ... en het graf van wielrenner Wouter Weylandt, geboren en getogen in St-Denijs-Westrem. De kerkhofmuur en het smeedijzeren hek werden in 1996 beschermd als monument.

Unieke grafsteen van wielrenner Wouter Weylandt

BRIEVEN EN BRIEFKAARTEN

ALS BRON VOOR STAMBOOMONDERZOEK

Félix Waldack

Vòòr het zoeken in de akten van de Burgerlijke stand, de Bevolkingsregisters en de Parochieregisters (doop-, trouw- en begrafenisregisters in het Ancien Régime), verzamelt men best eerst wat men vindt bij de eigen familie. Meestal wordt er gestopt na het aantreffen van veel of weinig bidprentjes, rouwbrieven en enkele foto's. Andere familiedocumenten worden niet geselecteerd, in de veronderstelling dat ze in een koeken- of andere doos mooi bewaard zijn. Het gaat over brieven, briefkaarten, prentbriefkaarten en visitekaartjes. In dit artikel worden de eerste en de tweede besproken. De derde en vierde komen aan bod in het volgend nummer van "Gentse Cadenas van begin 2021.

Brieven

Een **brief** (uit het Latijn: *brevis*, kort; ook het Engelse woord *brief* (kort) komt daarvandaan) is een op papier gestelde boodschap, die vaak als poststuk in een envelop wordt verzonden. Naast de mogelijkheid van verzending per postdienst kan de afzender deze ook (met of zonder envelop) zelf overhandigen, e-mail-en, in de brievenbus van de ontvanger doen, onder de deur doorschuiven, of ergens neerleggen of neerzetten.

Indeling

Een brief wordt meestal volgens een vaste wijze ingedeeld. Hieraan liggen een aantal redenen ten grondslag:

Duidelijkheid. De boodschap moet door de ontvanger begrepen worden en met een nette brief gaat dat nu eenmaal het beste.

Beleefdheid jegens de geadresseerde. Een gesproken onverkwikkelijkheid kan worden vergeten maar een brief kan men (tientallen) jaren bewaren. Daarom worden beleefdheidsregels in geschreven correspondentie vaak strenger nageleefd. Ook hier geldt bovendien dat een nette indeling van beleefdheid jegens de ander getuigt.

Het beschermen van de eigen positie en reputatie. De ontvanger en eventuele derden aan wie deze de brief laat lezen kunnen zich naar aanleiding hiervan een beeld over de afzender kan vormen. Geschreven correspondentie kan bovendien juridische consequenties hebben.

Briefhoofd

De brief begint met een *briefhoofd*, waarin de naam (of titulatuur en functie) en het adres van zowel de afzender als de geadresseerde wordt genoemd. Als het een zakelijke brief betreft, wordt ook een referentie genoemd: een nummer of kenmerk waarmee de geadresseerde snel eerdere correspondentie terug kan vinden. Een brief hoort een dagtekening te hebben (datum en plaats). Overigens hebben deze juridisch een vrij beperkte betekenis de ontvangsttheorie geldt: het moment van ontvangst is het moment dat de mededelingen in de brief juridisch geldig worden.

Aanhef

Hierna komt de *aanhef* van de brief. Bij zakelijke brieven dienen wederom (indien bekend) titulatuur en achternaam te worden gevolgd ('Geachte heer Pieters'). Bij informele brieven kan worden volstaan met de voornaam. Bij zakelijke brieven aan personen wie men al tutoyeert wordt ook wel gecombineerd ('Geachte heer De Wilde, beste Maurice').

Inhoud

Vervolgens komt de eigenlijke tekst waarom het gaat. In België en Nederland werd het lange tijd als onbeleefd gezien een brief met 'Ik' te laten beginnen, en is dit nog steeds niet gebruikelijk. In andere landen is dit geen probleem. Meestal wordt de traditionele driedeling 'inleiding-kern-slot' gebruikt, maar variaties hierop zijn ook mogelijk. De inleiding bevat algemene beleefdheidsfrases of een aankondiging van de kwestie waarover men schrijft, en is soms niet meer dan een of twee zinnen. De kern bevat vervolgens een of meerdere alinea's waarin de kern van de mededeling wordt uitgelegd. Ten slotte volgt het slot waarin men een conclusie trekt en eventueel aangeeft of een reactie van de geadresseerde verwacht wordt en zo ja, binnen welke termijn.

Afsluiting

Ten slotte is het gebruikelijk af te sluiten met een enkele slotzin waarin men dank betuigt of met een algemene beleefdheidsfrase de brief afsluit ('Wij hopen u in deze van dienst te zijn geweest'). Wanneer een reactie van de geadresseerde wordt verwacht, wordt dit meestal ook aangegeven ('Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet'). Afhankelijk van de relatie tot de geadresseerde volgen groeten, hoogachting en dergelijke, gevolgd door de naam van de afzender. Ook hier geldt weer dat men bij een formele brief formeel eindigt met de achternaam of volledige naam, terwijl men bij een informele brief met de voornaam kan volstaan. Na de slotzin en groet wordt meestal de brief ondertekend, naast of op de (getypte) naam. Als postscriptum worden eventuele bijlagen aangekondigd en los bijgevoegd.

Zelva le 17 Juillet 1814

Mon Cher fils

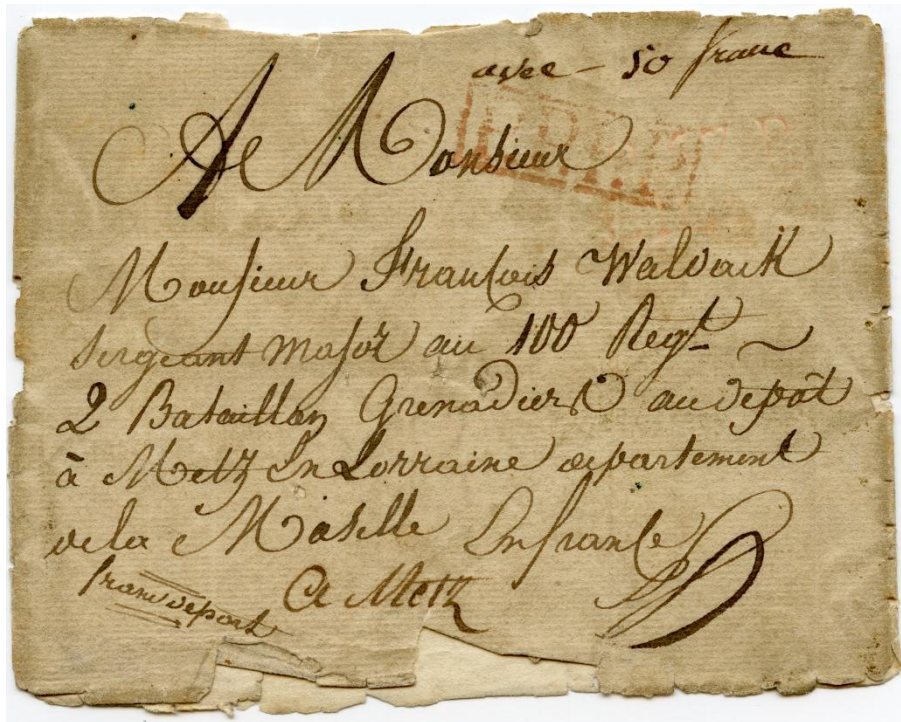
C'est avec un bien grand plaisir que nous venons de recevoir de vous
une lettre le jourd'hui par la quelle que vous nous annoncez que vous êtes
dans une bonne santé. Soit grace a Dieu nous jouissons tous aussi d'une
bonne santé, aussi que toute la famille. Mon cher fils je vous envoie la
somme de cinquante francs que j'espère vous serviront pour faire votre
voyage chez nous. Je vous prie et j'espère que vous ne perdrez plus
aucun moment, puisse tel être votre arrivée à votre départ, de venir chez
nous d'obtenir votre congé, sur un assez honnête terme que vous ayez
besoin, et aussi le grand besoin que j'ai de vous, cher moi pour me
sevoir et être mon principal soutien dans mes affaires parceque je me
trouve déjà avancé à une âge ou le grand travail ne me soutiendrait plus.

Mon cher fils puisse tel que vous obtiendrez votre congé
Je vous prie de me l'écrire aussi que le jour que vous vous mettrez en
Marche, marquez moi aussi la Marche que vous prendrez, de vous
arriver bien que lorsque vous serez en force a une distance de lieux
de chez nous que je vous prend en respectueuse, marquez moi la
date et plus ou je vous enverrai l'argent que vous m'avez demandé
pour faire le voyage. Je suis content que vous ayez un bon voyage
pour faire la route.

Moi reçu de vous une lettre du 16 Septembre 1813 du camp de
Daedra. le 10 Octobre suivant. et vous ai répondu le même jour
ce que vous m'avez demandé de cinquante francs que je doute que vous n'ayez reçu.
Je vous prie mon cher fils me dire si vous les avez reçus au bon jour
pour venir les réclamer sur ce que vous ne les avez reçus.

Sur les nouvelles du pays tout est change. Jusqu'à présent
nous ignorons encore de qui nous serons occupés. Je ne doute aucunement
que vous obtiendrez bien facilement votre congé car tous les soldats
flamands rentrent à leurs foyers déjà ils sont à Zelva au nombre
de 500 que tous sont congédiés.

Tous les changements d'affaires que nous avons eu en

Brief van vader Joos Francis Waldack, wonende te Zelzate, aan zijn zoon François, ingelijfd in het leger van Napoleon - 1804

Envelop van zakelijke brief - 1929

Bruxelles le 29 novembre 1937

Monsieur D'Hooghe.

Pour autant que cela peut vous intéresser, je viens d'apprendre qu'un de mes voisins compte monter un lavage public en face de chez moi. Peut-être pourrez vous le visiter à un de vos passages à Bruxelles; voici son adresse Mr Gaston De Tmet 501 Ch^é de Gand - à quelques mètres passé le cimetière de Molenbeek St Jean.

Né dites surtout pas que vous tenez le renseignement de moi, car nous ne sommes pas de bons voisins.

En visitant la foire commerciale cette année, je me suis arrêtée à votre Stand et c'est ainsi que je me suis souvenue de vous et j'espère que mon renseignement pourra vous être utile.

Entre-temps je vous prie d'agréer mes salutations distinguées.

Mme Gustave Mertens Waldack

503 Ch^é de Gand .503.
téléphone 269710.

Zakelijke brief van Martha Waldack (zij tekent met de naam van haar man!) - 1937

Luzern, 15 Oktober 1954.

Heere Familie Everaert,

Hier is nu toch wel eens
tijd dat ik u dank zeg voor
de my van Jap. Parasie mede
gegeven gelden. Ik hoop dat
u nu alle aandacht kunt geven
u die werken. In het te u
dag aan dag voortgang aan
debt. Ik dank u ook voor de
foto. van het dwilversche
berglandschap welke ik in
Ober Engaden schilderde.
Van Peter Gymer. Het is
een prachtig stukje over een
H. Augustinus. Ik zal hem
ook weer u schrijven en
hem daarvoor danken. Moet
u hem zien - dan maak ik
hem myn hartelyk te greeke
over. Ik houd veel van hem.
Het steeds kint aan het werk
de spreek Maria tafel vordert
met den dag. Ik kan te voren
1955. wel voltooid hebben.
Ik wou u "met liefde" van
u spaar my geen moeite.
Prof. Josef Müller. hier op
bezoek meent dat het Maria
werk de Synthese te uen

laapbaan - In dat het
mijn allerschoneste werk is.
Ik raak naar het kleine album
waarin ik schraaf. Alleen
wil voor uw dochterken - en
vind het niet. In toch kan
het niet weg van. Ik wil nog
mijn alles doorsmeiteren - want
aan dat moet eens in orde
zijn. Prof. Parasil - vertelde mij
allerlei over te allen - en
Evergem. In is by te gekuurd
gevoel met haar bezoek.
In is het ook mogelijk dat
Herr Derys Peders - eens de
werken wilde - te van my hebt
willen. In wil over mijn
Zw. werk schrijven - Willicht-
zal de by te eens vragen die te
vragen zijn. In dank by voor-
baat.
Prof. Parasil - dank te nog voor
het lief onthalt.
Ik hoop te wensch te allen is
te alle gezondheid in in den
overvloedigen tegen Gods.
Hoop dat blyde werk
dient.

uw
Albert Servaes.

brief van kunstschilder Albert Servaes, verblijvend in Zwitserland, aan huisschilder
Cyriel Everaert te Evergem - 1954

België

SCHWEIZERWOCHE
II. HALBE JAHR
Schweizerarbeit
Qualität

Dr. Meur en Mevrouw
Everaert
Decorateur
Evergem.
Oost Vlaanderen.

Luzern. A. S.
Wimmelinstrasse - 27.

ROB. VAN LOO-BUYENS
RESIDENTIE REMBRANDT
BRUSSELSE STEENWEG 40 F
LEDEBERG
TEL. 23 25 58

Ledeberg, 14 Oogst 1965.

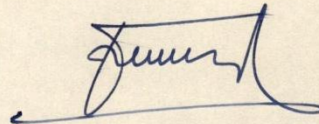
Aan de Direktie van de
firma D ' H O O G E ,
LEDEBERG.

Mevrouwen, Mijne Heren,

Samen met mijn echtgenote dank ik U zeer oprecht voor het prachtig geschenk alsmede voor de blijken van waardering die mij werden gegeven bij mijn vertrek.

Ik zal de firma D'Hooge steeds genegen en erkentelijk blijven voor het vertrouwen dat zij sinds zoveel jaren in mij heeft gesteld.

Aanvaardt, Mevrouwen, Mijne Heren, de verzekering van mijn ware achting.

Getypte bedankingsbrief van Robert Van Loo te Ledeberg - 1965

Briefkaart of postkaart

Een **briefkaart** is een meestal rechthoekige kaart, in de regel van dun karton (of dik papier), die als poststuk verzonden kan worden. Een gedeelte van de briefkaart kan worden gebruikt voor het schrijven van mededelingen door de afzender aan de geadresseerde. Een Zuid-Nederlands (Belgisch) synoniem voor briefkaart is **postkaart**. In België is deze meestal lichtgeel.

Algemeenheden

Een briefkaart draagt veelal een ingedrukt zegel. Soms wordt de definitie van briefkaart zelfs beperkt tot kaarten met ingedrukt zegel. Alhoewel voor het *verzenden* van een briefkaart per post natuurlijk essentieel is dat de frankering is voldaan, is het geen kenmerk van de briefkaart als zodanig. Zowel vroeger als heden ten dage werd en wordt veel gebruikgemaakt van niet voorgefrankeerde briefkaarten.

In de tijd dat er nog geen Internet met e-mail was en ook de telefoon nog ver van algemeen verspreid was, was de briefkaart een populair middel en betaalbaar voor het overbrengen van korte berichten. Briefkaarten worden tegenwoordig (evenals brieven en telegrafie) veel minder gebruikt wegens de beschikbaarheid van snellere, goedkope media.

Poststukken en postwaardestukken

Briefkaarten zijn poststukken. Alleen als ze uitgegeven zijn door een postadministratie en een ingedrukt zegel hebben, zijn het ook postwaardestukken.

Briefkaart van Emile Waldack, handelaar te Gent, aan Jan Van Ryswyck, advocaat te Antwerpen (de latere burgemeester) - 1879

Monsieur Van Ryswyck
 Avocat à Anvers

Je vous confirme ma lettre
 du 3 juillet & vous prie pour
 la présente de bien vouloir
 m'envoyer un accusé de réception
 de mon accreditif

Très dévoué
 P. Waldack

ANVERS
 11
 JUL
 7-11
 1819

POSTKAART
 IN HET VOORS PLAATS, STRAAT
 EN NUMMER VERMELD
 CARTE POSTALE
 EN NUMMER VERMELD

BEIGOLE
 BEIGOLE

GENEVE
 15 JUL
 1819

M
 Nom
 et adresse de
 l'expéditeur
 M. WILHELM
 WILHELM
 WILHELM

Monsieur Heury frères
 Anvers

Oret (Namur)

Gand, le 5 août 1941

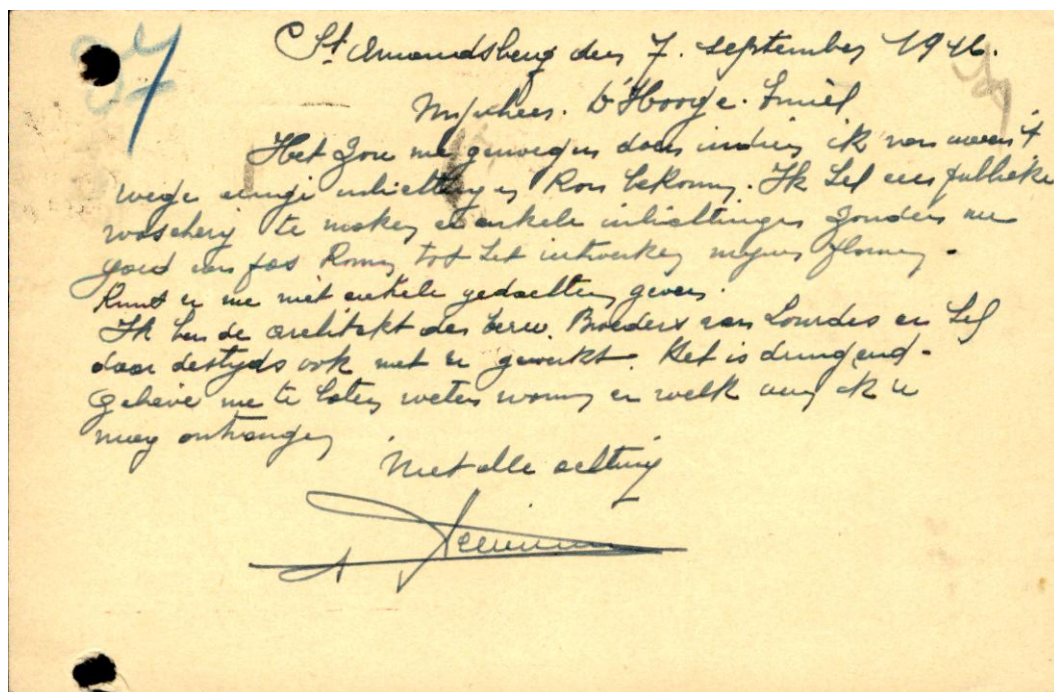
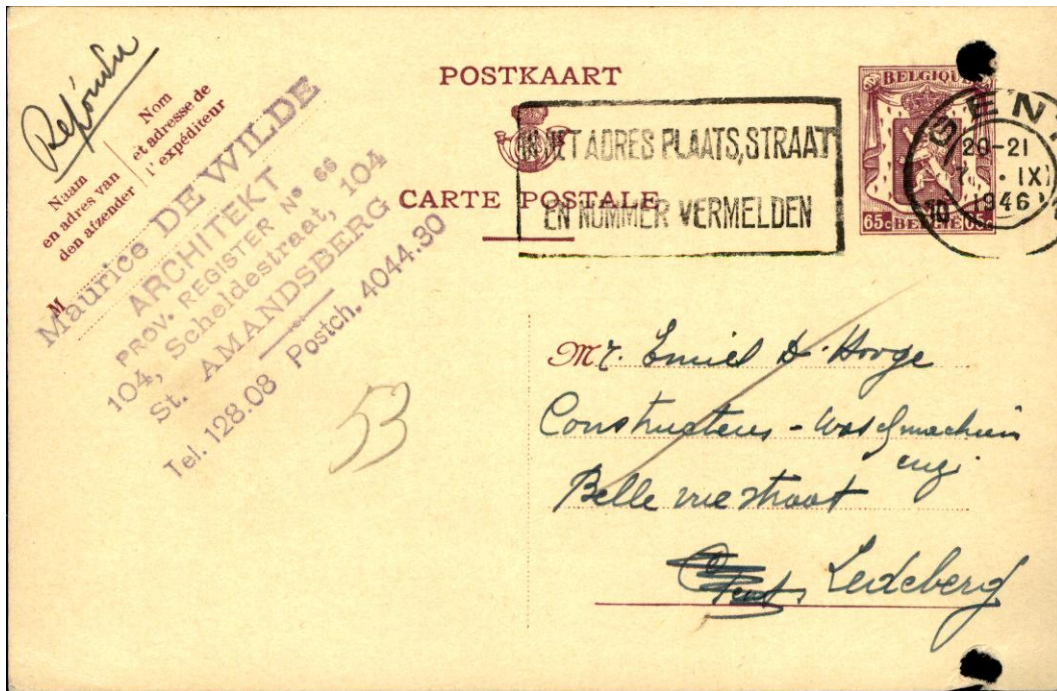
Monsieur Heury frères Oret (Namur)

En réponse à votre honoree postale du
 23 août, je suis au regret de vous dire, que je n'ai
 plus l'honneur de vous avoir en magasin.

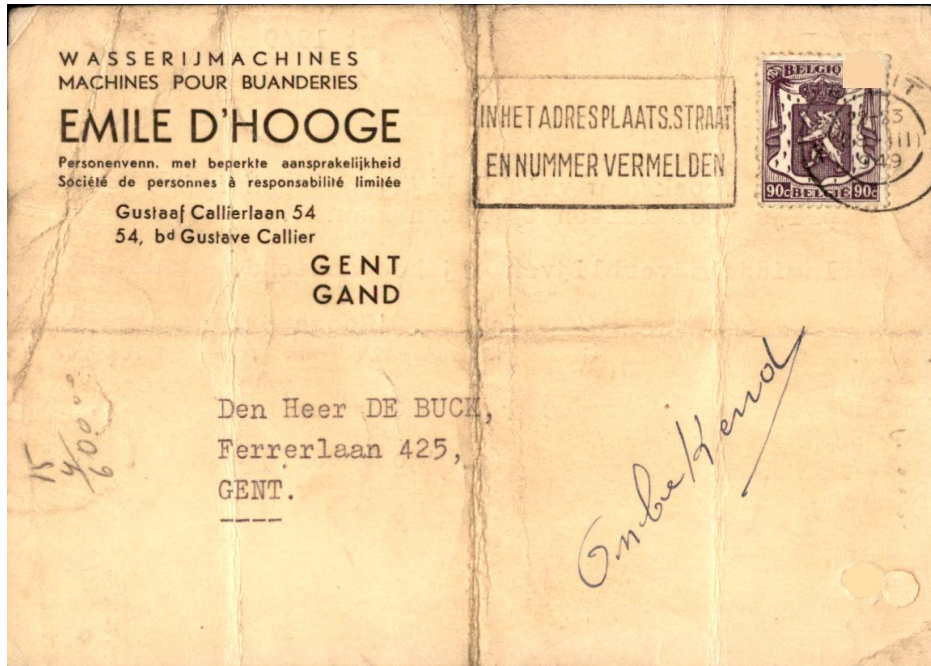
L'Office central des corps gras industriels à Bruxelles
 se trouve ailleurs,
 Veuillez agréer, Monsieur, mes civilités em-
 pressées

P. G. Waldack

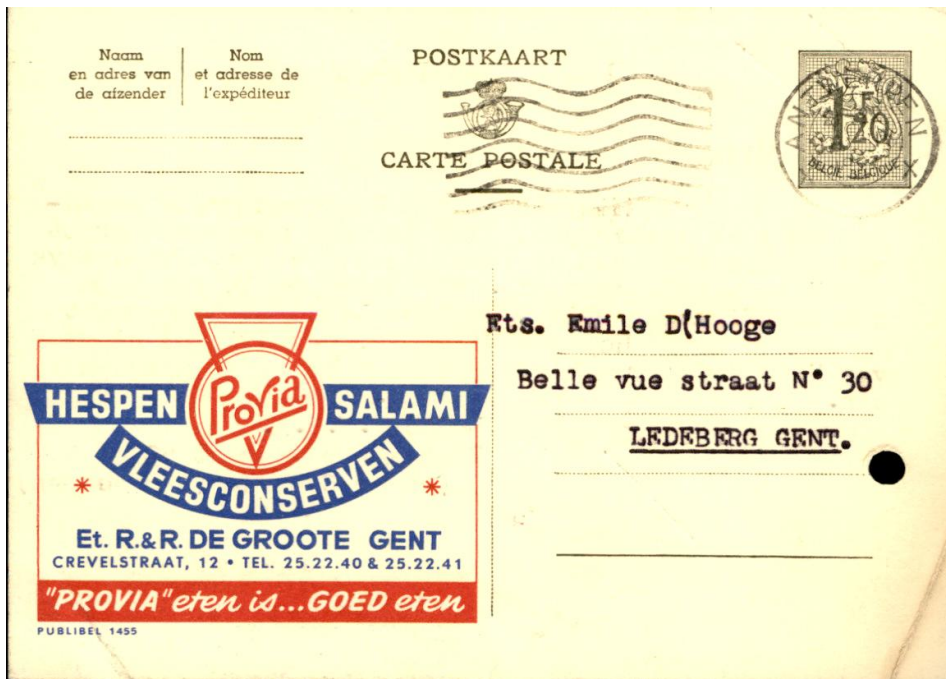
Zakelijke correspondentie tussen Alice Waldack, handelaarster te Gent, en mogelijke
 klant Heury te Oret - 1941

Briefkaart met stempel van Maurice De Wilde, architect te Sint-Amandsberg - 1946

Briefkaart gedrukt voor het bedrijf Emile D'hooge te Ledeberg - 1949

Briefkaart met publiciteit voor De Groote, vleeswarenbedrijf te Gent - 1957

De conclusie is duidelijk: gooi niets weg wat later nog van nut kan zijn ...
Veel succes!

CENTRUM FAMILIEKUNDE GENT

Het **documentatiecentrum** is toegankelijk (leeszaal boven, INGANG via Voetweg te Gent) op iedere woensdagnamiddag van 13u tot 17u.

Doelstelling

- het ter beschikking stellen van genealogische informatie, voornamelijk uit Oost-Vlaanderen, maar ook uit West-Vlaanderen en de Nederlandse provincie Zeeland
- fungeren als brug tussen familievorsers en de diverse archieven
- iedere geïnteresseerde helpen met de opmaak van de stamboom ... en het schrijven van zijn of haar familiegeschiedenis!

Aanbod

Gelieve, voorafgaand aan uw bezoek, te zoeken op de website bib.familiiekunde-vlaanderen.be. Kies een auteur, titel of trefwoord, gecombineerd met 'fv Gent', en schrijf de referentie op (voorbeelden G-407 en F-1022). Met deze referenties kunnen wij u snel en correct helpen!

- parochieregisters of doop-, trouw- en begrafenisboeken (bewerkingen)
 - burgerlijke stand (bewerkingen)
 - inventarissen van diverse archieven
 - staten van goed (wezenregisters)
 - landboeken
 - poortersboeken
 - gezinsrepertoria
 - volkstellingen
 - penningkohieren
 - notariaat
 - familiegeschiedenissen
 - kiezerslijsten
 - werken over adel en heraldiek
 - geschiedkundige, heemkundige en genealogische tijdschriften
 - geschiedkundige, geografische en culturele boeken over de Nederlanden (België, Luxemburg en Nederland) met inbegrip van de voormalige voogdijgebieden (Burundi, Congo, Indonesië, Rwanda en Suriname)
 - familiedossiers
- **digitale collectie** van rouwbrieven, bidprentjes en facturen ... te bekijken op de eigen website www.familiekunde-gent.be
 - op datum van 15/08/2020 gescand in TIFF-formaat én benoemd: 113.900 stuks!
 - rouwbrieven: 70.670
 - bidprentjes: 41.780
 - facturen: 1.450

MET DE GEWAARDEERDE STEUN VAN ...

HISTORIES
Genealogie • Heemkunde • Lokaal erfgoed • Cultuur van alledag

LIDMAATSCHAP FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Gewoon lid	€ 37,00
2 ^e persoon in gezin	€ 10,00
Steunend lid	€ 54,00
Beschermend lid	€ 84,00

Familiekunde Vlaanderen vzw,
Van Heybeeckstraat 3, 2170 Merksem.
IBAN: BE58 4141 1712 2179
BIC: KREDBEBB

Mededeling: Lid 2021 + lidnummer
of Lid 2021 + nieuw lid.